

[Lis Møller.]

for menneskers liv, så tror jeg, det blev meget lettere at komme de illegale aborter til livs.

Om oplysning og viden er tilstrækkeligt til at undgå uønskede svangerskaber, det kan vi jo ikke vide noget som helst om, så længe kun 44 pct. af dette lands skoler giver seksualvejledning, og så længe kun en meget lille del af disse 44 pct. giver oplysning om antikonceptionelle midler og deres anvendelse.

Med vedtagelsen af svangerskabshygiejneloven af 1966 er der givet de unge ret til uden forældrenes samtykke at få vejledning i brug af antikonceptionelle midler. Den lov kræver, mener jeg, at skolerne landet over tager del i oplysningsarbejdet. Men jeg vil dog gerne understrege, at i og med at man giver oplysning om dette meget rationelle begreb, der hedder seksualitet, var det måske på sin plads, at man også gav oplysning om det noget mere irrationelle begreb, der hedder kærlighed.

Det er, ligesom om ordene er blevet devalueret. I dag hedder det ikke kærlighed, det hedder kønsdrift. Det hedder ikke elskov, det hedder seksualitet. Det hedder ikke det guddommelige, det hedder hormoner. Det hedder ikke samliv mellem to mennesker, det hedder teknik. Jeg tror også, at de unge trænger til oplysning, men jeg må sige, jeg har et levende indtryk af, at de unge er mere ansvarsbevidste på det felt end de noget mere voksne. Jeg tror, at fri svangerskabsafbrydelse i praksis vil blive anvendt som antikonceptionelt middel, og det er kvinderne ikke tjent med. I betragtning af, at det vigtigste antikonceptionelle middel, pillen, kun lige er blevet frigivet, så var det dog naturligt at prøve at indarbejde den først. Vi har fået langt bedre og sikrere antikonceptionelle midler, siden den gældende svangerskabslov trådte i kraft i 1956.

Jeg vil altså gerne konkludere derhen, at loven bør fortolkes efter dens bogstav. Oplysning må udbredes, reklamen for antikonceptionelle midler må intensiveres, hjælpen til de enlige mødre må udvides, den almindelige indstilling over for de enlige mødre må ændres. Jeg tror, at anvendelsen af disse muligheder vil bringe os længere frem imod den tilstand, at kvinden ikke

ønsker sit svangerskab afbrudt, fordi hun kun bliver besvangret, når hun ønsker at blive det. Men jeg er rede til at drøfte i et udvalg, om der er grund til at ændre den nugældende lovgivning, så vi åbner videre adgang for svangerskabsafbrydelse. Den nugældende lov giver unge piger under 15 år adgang til svangerskabsafbrydelse. Jeg vil gerne være med til at se på, om denne grænse skal rykkes opefter. Jeg er også parat til at medvirke til, at der gives adgang til svangerskabsafbrydelse for kvinder omkring 38 år og opefter. En fødsel i den alder kan være yderst kompliceret for såvel moder som barn.

For fuldstændighedens skyld skal jeg oplyse, at der også i mit parti gør sig andre synspunkter gældende.

Else-Merete Ross: Ved gennemførelsen af svangerskabsloven af 1956 håbede man at få ordnede forhold, som man kaldte det. Dermed mente man, at man håbede at få de illegale aborter ind under lovens rammer. Desværre lykkedes det ikke. Foruden visse ændringer i selve loven gennemførte man bestemmelser om seksualoplysning og om større sociale hjælpeforanstaltninger.

På seksualoplysningens område er kun 44 pct. af skolerne og nogle seminarier meget langsomt og endnu ikke fyldestgørende ved at komme i gang, men det bliver forhåbentlig bedre i de kommende år med den ændrede indstilling i befolkningen til seksualoplysning. Gennem mødrehjælpen, gennem Foreningen for Familieplanlægning og enkelte andre steder er der givet oplysning og vejledning. Det vigtigste skridt, der er taget i de forløbne 10 år, er vedtagelsen af svangerskabshygiejneloven af 1966, som gør det muligt at komme i forbindelse med et langt større udsnit af kvinderne end hidtil, men en virkelig intensiv og alle omfattende seksualoplysning er endnu ikke gennemført.

Hvad de sociale hjælpeforanstaltninger angår, er det sådan, at mødrehjælpens gennemsnitlige ydelse til understøttede klienter er på ca. 300 kr. Det er urealistisk at vente, at et tilbud af den størrelse samt løfte om spædbørnsudstyr og en brugt barnevogn alene vil kunne afholde gravide kvinder i social nød fra at foretage såkaldte „overilede skridt“, som det hedder i mødrehjælpslovens § 2.